

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра економічної теорії та економічних методів управління

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан економічного факультету
 Віталій ДЯЧЕК
” серпень 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Економічна теорія

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
(шифр і назва)

спеціальність С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
(шифр і назва)

освітні програми Управлінська економіка
(шифр і назва)

спеціалізація С1.01 Економіка
(шифр і н

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

факультет Економічний

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету
“26” серпня 2025 року, протокол № 18

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: **Тетяна ЧАТЧЕНКО** кандидат економічних наук, доцент, доцент
закладу вищої освіти кафедри економічної теорії та економічних методів управління

Програму схвалено на засіданні кафедри економічної теорії та економічних методів управління
—

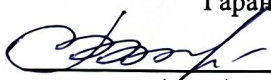
Протокол від “26” серпня 2025 року № 2

В. о. завідувача кафедри економічної теорії та економічних методів управління

 Андрій ГРИЦЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником проектної групи)

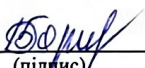
Бізнес-економіка
назва освітньої програми

Гарант проектної групи
(керівник проектної групи)
 Ганна КОЛОМІЄЦЬ
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією економічного факультету
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “26” серпня 2025 року № 1

Голова науково-методичної комісії економічного факультету

 Дар'я ЗАГОРСЬКА
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Економічна теорія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» спеціальності «Економіка та міжнародні економічні відносини».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Економічна теорія» - формування сучасного економічного світогляду, набуття знань щодо методів прийняття оптимальних господарських рішень в мінливому ринковому середовищі з урахуванням інструментарію мікроекономічного аналізу за наявних обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни «Економічна теорія» є:

- сформувати знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях;
- вивчити основні економічні закони та базові концепції для кваліфікованого оцінювання змін в економічній кон'юктурі та економічної політики держави;
- сформувати основи самостійного економічного мислення, вміння теоретично відтворювати процес економічного розвитку і функціонування різних систем, виявляти тенденції, визначати адекватні способи впливу на них;
- знати особливості соціально-економічних відносин; моделі розвитку ринкової економіки; напрями реформування соціально-економічних відносин в Україні;
- вміти розраховувати основні економічні показники, що оцінюють ефективність виробництва; оцінювати альтернативну вартість ресурсів, що використовуються в процесі виробництва; класифікувати та визначати потреби суспільства.

1.3 Кількість кредитів – 5

1.4 Загальна кількість годин – 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни «Економічна теорія»	
Нормативна / обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	

Семестр	
1-й	
Лекції	
32 год.	
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	
Самостійна робота	
86 год.	
Індивідуальні завдання	
-	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

- Загальні компетентності
 - ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 - ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
 - ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.
 - ЗК12 Здатність працювати автономно.
- Фахові компетентності
 - ФК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
 - ФК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
 - ФК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
 - ФК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
 - ФК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

- ПРН8. Застосовувати відповідні економіко математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
- ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

1.8. Пререквізити: Економічна історія, Історія економічних вчень.

2. Тематичний план навчальної дисципліни «Економічна теорія»

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Тема 1.1. Виникнення та основні етапи розвитку економічної науки

1. Зародження економічних знань.

Економічні знання первобутніх людей. Витоки економічних знань древніх цивілізацій. Елементи економічного аналізу в епоху античності і середньовіччя. Вчення меркантилістів.

2. Історичний розвиток економічної теорії.

Економічне вчення класичної школи та її передумови. Основні напрямки критики класичної школи. Історична школа. Протекціонізм. Соціалістична ідея.

3. Сучасні економічні течії.

Неокласичний напрям. Кейнсiанство. Інституціоналізм. Нобелівська премія з економіки.

Тема 1.2. Предмет і метод економічної теорії

1. Предмет економічної теорії.

Значення і стан економічної теорії на сучасному світі. Основа економічна проблема. Економічні закони і категорії. Система економічних відносин і її структура.

2. Основні методи пізнання соціально-економічних процесів. Єдність теорії і методу. Роль логічних операцій у пізнанні економічних відносин. Аналіз і синтез. Порівняння, абстрагування і узагальнення. Індукція і дедукція. Єдність історичного і логічного. Теоретичне відтворення. Використання кількісного аналізу і математичних методів в економіці. Моделювання. Єдність теоретичного та практичного. Експеримент. 3. Структура і функції економічної теорії.

Місце економічної теорії в структурі економічної науки. Співвідношення предметів і методів основних складових економічної теорії. Функції економічної теорії.

Тема 1.3. Економічні потреби та виробничі можливості суспільства

1. Економічні потреби і їх структура.

Потреби. Класифікація потреб. Ієрархія потреб. Засоби задоволення потреб. Виробничі можливості суспільства.

2. Економічні інтереси: суть, види, способи впливу.

Інтереси. Мотиви. Трудова діяльність людини.

3. Основні фактори виробництва та їх взаємодія.

Труд . Земля, капітал. Інтелектуальний капітал. Взаємозаміщення факторів виробництва. Процес виробництва і його продукт. Ефективність виробництва та її показники.

Тема 1.4. Відносини власності та економічна влада

1. Власність як економічна категорія.

Внутрішня структура відносин власності. Економічний та правовий зміст відносин власності. Об'єкти та суб'єкти власності. Права власності. Сумісно розділена власність - основа сучасних економічних систем

2. Економічна влада.

Економічна влада: сутність та сучасні форми. Економічна влада і її місце в економічній системі суспільства. Методи реалізації економічної влади. Типи і особливості взаємозв'язку власності та економічної влади.

Тема 1.5. Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція.

Теорія грошей.

1. Характеристика натурального і товарного виробництва.

Продукт праці. Натуральний продукт. Товар. Послуга. Двоїстість продукту праці. Споживча вартість. Корисність. Цінність. Товар і його властивості. Логіко-історична схема розвитку форм обміну.

2. Розвиток форм вартості та виникнення грошей.

Суть, функції та форми грошей. Теорії вартості. Грошова форма вартості. Грошово-металева, грошово-злиткова, грошово-монетна форми вартості. Знакова форма вартості. Монетно-знакова, паперово-кредитна, розрахунково знакова форми вартості. Ідеальна форма вартості.

3. Грошова система та її основні елементи.

Гроші та їх функції. Грошова маса. Грошові агрегати. Закони грошового обігу. Закони товарного виробництва.

Розділ 2. МІКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Тема 2.1. Взаємодія попиту та пропозиції

1. Суть, функції та умови функціонування ринку.

Структурні елементи ринкової економіки та їх взаємодія.

2. Ринковий попит.

Попит, закон попиту, графік попиту, еластичність попиту. Нецінові фактори попиту. Види еластичності та їх практичне значення.

3. Ринкова пропозиція.

Пропозиція, закон пропозиції, графік пропозиції, еластичність пропозиції. Нецінові фактори пропозиції. Фактор часу.

4. Взаємодія попиту та пропозиції. Ринкова рівновага.

Точка рівноваги. Рівноважний обсяг виробництва. Дефіцит. Перевиробництво.

Тема 2.2. Конкуренція як механізм функціонування ринкового господарства

1. Конкуренція як ключова складова ринкового механізму. Сутність та методист конкурентної боротьби. Монополістичні тенденції в економіці. Ціна та чинники, що впливають на неї. Суть і суперечності ринкового ціноутворення.

2. Класифікація ринкових структур.

Досконала та недосконала конкуренція. Монополія. Монопсонія. Двостороння монополія. Дуополія. Олігополія. Монополістична конкуренція.

Тема 2.3. Капітал як економічна категорія та тенденції його розвитку

1. Структура капіталу. Кругообіг і обіг капіталу.

Капітал як економічна категорія. Основні теорії капіталу. Основний та оборотний капітал. Постійний та змінний капітал.

2. Знос і амортизація основного капіталу.

Фізичний знос. Моральний знос. Реінновація виробничого обладнання. Амортизаційний фонд.

3. Нагромадження капіталу.

Перетворення грошей в капітал. Сутність капіталу. Прибуток і ціна виробництва. Торговий і позичковий капітал. Капіталістична земельна рента. Накопичення капіталу. Централізація та концентрація капіталу.

Тема 2.4. Підприємство, витрати виробництва і прибуток

1. Підприємство як головна виробнича ланка економіки.

Основні організаційні форми підприємств. Фонди підприємств. Маркетинг і менеджмент у сучасній діяльності підприємств.

2. Витрати виробництва.

Витрати виробництва. Економічні та бухгалтерські витрати. Класифікація витрат. Собівартість продукції, фактори і шляхи її зниження. 3. Валовий дохід і прибуток.

Валовий дохід і прибуток як кількісні характеристики діяльності підприємств. Суть і структура прибутку. Норма та маса прибутку. Розподіл прибутку.

Тема 2.5. Формування доходів в ринковій економіці та їх розподіл

1. Ринки факторів виробництва та ціна виробництва.

Факторні доходи. Ринок праці та рівень заробітної плати. Робоча сила як товар. Вартість робочої сили та зарплата. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки.

2. Інфраструктура ринку та функціонування капіталу у сфері обігу. Реальний та фіктивний капітал. Формування прибутку. Норма прибутку. Нормальний прибуток. Фонд споживання та фонд накопичення. 3. Загальна економічна рівновага та економіка добробуту.

Перерозподіл доходів в ринковій економіці. Диференціація доходів. Крива Лоренца. Коефіцієнт Джині. Методи вирівнювання нерівності. Соціальна справедливість та економіка добробуту.

Розділ 3. МАКРОЕКОНОМІЧНИЙ РІВЕНЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІКИ ТА СВІТОВА СИСТЕМА ГОСПОДАРЮВАННЯ

Тема 3.1. Макроекономічний підхід до дослідження економічних процесів

1. Основні макроекономічні проблеми.

Сутність, види, форми й показники зайнятості та безробіття. Інфляція: сутність, причини, види та соціально-економічні наслідки. Взаємодія інфляції та безробіття. Наслідки впливу безробіття на економіку. Відтворення робочої сили та державне регулювання ринку праці.

2. Методика розрахунку основних макроекономічних показників. СНС та ВВП. Методи розрахунку ВВП. Формування та розподіл національного доходу. Національний дохід, споживання, заощадження та інвестиції.

3. Ринковий кругообіг та макроекономічна рівновага. Сукупний попит та сукупна пропозиція. Модель рівноваги на макроекономічних ринках.

Тема 3.2. Макроекономічна нестабільність та економічний розвиток

1. Суспільне виробництво та відтворення. Економічне зростання. Основні чинники суспільного виробництва і їх розвиток в сучасних умовах. Вимірювання обсягу суспільного виробництва. Економічне зростання і його чинники. Інтенсивний та екстенсивний типи економічного зростання. Джерела економічного розвитку. Просте і розширене відтворення. Сходінки суспільно-економічного розвитку.
2. Відтворення і економічні цикли. Циклічний характер розвитку економіки. Сутність економічних циклів. Види економічних циклів. Антикризова політика держав.
3. Моделі організації економічних систем суспільства. Економічна система: суть, класифікація та закони розвитку. Особливості розвитку перехідних економік. Особливості розвитку ринкових економік. Досвід переходу західних країн до постіндустріального суспільства.

Тема 3.3. Фінансово-кредитна та бюджетно-податкова система

1. Бюджетно-податкова система та фінансова політика держави. Сутність державного бюджету. Податки та їх класифікація. Акцизи. Державні витрати. Дефіцит державного бюджету. Державний борг та методи його подолання.
2. Фінансово-кредитна система та монетарна політика держави. Суть, структура та функції фінансів. Фінансова система. Банківська система країни. Функції та інструменти НБУ.
3. Макроекономічна рівновага на товарному та грошовому ринку. Рівновага на товарному рівні. Природний рівень виробництва. Особливості регулювання грошового ринку. Національна валюта та її конвертація.

Тема 3.4. Державне регулювання економіки

1. Сутність і структура господарського механізму. Основні суб'єкти соціально-економічної системи, специфіка їх взаємодії. Домогосподарство в системі економічних відносин. Основні елементи господарської системи.
2. Основні напрямки втручання держави в економіку. Необхідність, сутність і основні напрямки втручання держави в економіку. Економічні функції держави. Державне регулювання економічних процесів. Інструменти державного регулювання. Прогнозування та програмування економіки. Соціальні функції держави.
3. Методи та інструменти державного регулювання економіки. Система державного регулювання економіки. Способи та основні форми державного регулювання економіки. Методи державного регулювання економіки. Інструменти державного регулювання економіки.

Тема 3.5. Формування та закономірності розвитку світового господарства

1. Світове господарство: суть, структура та сучасні тенденції. Структура світового господарства. Класифікація країн світу. Міжнародні суб'єкти світового господарства. Транснаціональні корпорації. 2. Основні форми міжнародних економічних відносин. Міжнародний поділ праці. Світова торгівля. Міграція капіталу. Міграція

робочої сили. Міжнародна кооперація.

3. Глобалізація світової економіки та глобальні проблеми. Сутність глобалізаційних та інтеграційних процесів. Особливості сучасного етапу глобалізації. Міжнародні інтеграційні об'єднання. Глобальні проблеми.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Загальні основи економічного розвитку												
Разом за розділом 1	48	10	10			28						
Розділ 2. Мікроекономічні аспекти економічної теорії												
Разом за розділом 2	48	10	10			28						
Розділ 3. Макроекономічний рівень функціонування економіки та світова система господарювання												
Разом за розділом 3	54	12	12			30						
В цілому за курсом	150	32	32			86						

4. Темі семінарських занять

Назва теми	Кількість годин
Тема 1.1 Виникнення та основні етапи розвитку економічної науки.	2
Тема 1.2. Предмет і метод економічної теорії.	2
Тема 1.3. Економічні потреби та виробничі можливості суспільства.	2
Тема 1.4. Відносини власності та економічна влада.	2
Тема 1.5. Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція. Теорія грошей.	2
Тема 2.1. Взаємодія попиту та пропозиції	2
Тема 2.2. Конкуренція як механізм функціонування ринкового господарства.	2
Тема 2.3. Капітал як економічна категорія та тенденції його розвитку.	2
Тема 2.4. Підприємство, витрати виробництва і прибуток.	2
Тема 2.5. Формування доходів в ринковій економіці та їх розподіл.	2
Тема 3.1. Макроекономічний підхід до дослідження економічних процесів.	2
Тема 3.2. Макроекономічна нестабільність та економічний розвиток.	2
Тема 3.3. Фінансово-кредитна та бюджетно-податкова система.	2
Тема 3.4. Державне регулювання економіки.	3
Тема 3.5. Формування та закономірності розвитку світового господарства.	3
Разом	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Проробка конспекту лекції, вивчення рекомендованої літератури за темами, що викладаються на лекціях	20
2	Підготовка до практичних занять	20
3	Підготовка до поточного контролю	20
4	Підготовка до підсумкового контролю	26
	Разом	86

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені планом.

7. Методи навчання

Піч час викладанні навчальної дисципліни використовуються інформаційно-ілюстративний та проблемні методи навчання.

Основними формами вивчення дисципліни є лекції, практичні заняття, самостійна робота. Основними відмінностями активних та інтерактивних методів навчання від традиційних вважаються не лише методика й техніка викладання, але й висока ефективність навчального процесу, яка проявляється через:

- високу мотивацію студентів;
- закріплення теоретичних знань на практиці;
- підвищення самосвідомості студентів;
- вироблення здатності ухвалювати самостійні рішення;
- вироблення здатності приймати колективні рішення;
- вироблення здатності до соціальної інтеграції;
- придбання навичок вирішення конфліктів;
- розвиток здатності до компромісів.

При викладанні дисципліни для активізації навчального процесу передбачено використання таких сучасних навчальних технологій як проблемні лекції, міні-лекції, робота в малих групах та ін.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується кількома ключовими моментами, й увага студентів має бути сконцентрована на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках. При проведенні проблемної лекції має бути розданий друкований матеріал і виділені головні висновки з питань, що розглядаються.

При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор ставить питання, які спонукають студента шукати вирішення проблемної ситуації. Така ситуація змушує студентів сконцентруватися, й почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

На початку проведення проблемної лекції необхідно чітко сформулювати проблему, яку необхідно вирішити студентам. При викладанні лекційного матеріалу слід уникати прямої відповіді на поставлені питання, а висвітлювати матеріал, таким чином, щоб отриману інформацію студент міг використати при вирішенні проблеми.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доведень та узагальнень.

На початку проведення міні-лекції за обраними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносять питання, які зафіксовані в плані лекцій, але викладають їх стисло. Лекційне заняття, проведене в такий спосіб, пробуджує в студента активність та

увагу до сприйняття матеріалу, а також спрямовує його на використання системного підходу при відтворенні інформації, яку він отримав під час лекції.

Проблемні лекції та міні-лекції доцільно поєднувати з такою формою активізації навчального процесу, як робота в малих групах.

Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або практичні заняття за формою та змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування досвіду соціального спілкування.

Після висвітлення проблеми (проблемна лекція) або стислого викладення матеріалу (міні-лекція) студентам пропонується об'єднатися в групи по 5-7 осіб та представити наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу, тобто виступити перед аудиторією з результатами роботи групи.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо певної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди й переконання, виробляють уміння формулювати думки й висловлювати їх, учать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів, і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

8. Методи контролю

Перевірка та оцінювання знань студентів згідно з навчальним планом дисципліни «Історія економіки та економічної думки» проводиться протягом семестру в наступних формах:

- оцінювання роботи і знань студентів під час практичних занять;
- складання проміжного контролю знань;
- оцінювання виконання та захист рефератів;
- складання екзамену.

9. Схема нарахування балів

Порядок оцінювання знань студентів, розроблений: і впроваджений в навчальний процес у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна унормовує основні принципи організації поточного, підсумкового та семестрового контролю знань студентів з усіх видів виконуваних робіт (теоретична підготовка, практична робота, самостійна робота ІНДЗ, наукова робота тощо), а також методику переведення показників академічної успішності студентів ХНУ імені В. Н. Каразіна в національну шкалу.

Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання. Вони визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти.

Поточний контроль знань студентів

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Об'єктами поточного контролю є:

- ♦ активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- ♦ відвідування занять;
- ♦ виконання індивідуального науково-дослідного завдання;
- ♦ складання проміжного контролю.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на практичних заняттях проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Проміжний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосування його для вирішення практичної ситуації й проводиться у вигляді тестування.

Для оцінювання рівня відповідей студентів використовуються наступні критерії оцінювання.

Узагальнена схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Екзамен	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Разом		
T1 – T5	T6 – T10	T11 – T15			
20	20	20	60	40	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання (засоби діагностики)

Критерії оцінювання на екзамені:

Оцінювання знань студента проводиться за чотирирівневою шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно). За екзамен студент може отримати максимум 40 балів:

1. Для отримання оцінки «відмінно» (35-40 балів) студент повинен:

- укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
- викласти теоретичний матеріал чітко, коротко, зв'язано й обґрунтовано;
- навести вірне рішення задачі та тестів.

2. Для одержання оцінки «добре» (25-34 балів) студент повинен:

- укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
- викласти теоретичний матеріал обґрунтовано й зв'язано;
- навести вірне рішення задачі;
- можливі помилки при відповіді на тести.

3. Для отримання оцінки «задовільно» (15-24 балів) студент повинен:

- викладати теоретичний матеріал у доступній для розуміння формі;
- можливі помилки при розв'язанні задачі та тестів.

4. Оцінку «незадовільно» (1-14 балів) отримують студенти, відповіді яких можуть бути оцінені нижче вимог, сформульованих у попередньому пункті.

Кожне завдання екзамену оцінюється окремо, що зазначається в білетах. Якщо одна з оцінок «незадовільно», то загальна оцінка не може бути вищою за «задовільно».

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як загальна оцінка, яка враховує оцінки з кожного виду контролю (оцінки проміжного контролю за роботу протягом семестру та оцінка за результатами підсумкового екзамену).

У відповідності до набраних студентом балів оцінка знання матеріалу проводиться за чотирирівневою системою згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70 – 89	добре
50 – 69	задовільно
1 – 49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Abel A. B., Bernanke B., Croushore D. Macroeconomics (9th Edition). Pearson, 2016.
2. Економічна теорія: навчальний посібник / [авт. кол.: Л. М. Касьяненко; В. В. Назаров; Л. А. Савченко та ін.]. Київ: Центр учбової літератури, 2015 . 224 с.
3. Економічна теорія: підручник / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, Т.А. Щербакова та ін.; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. Київ: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2018. 608 с.
4. Економічна теорія: підручник / М. Соколов, М. Горлач, В. Гущенко, М. Кримов, М. Жиленкова. Київ: "Центр навчальної літератури", 2017. 532 с.
5. Канцір І. А., Кліпкова О. І., Іванець Л. В. Макро- мікроекономіка: від теорії до практики: навч. посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2012. 443 с.
6. Кулішов В.В. Мікроекономіка: навч. посібник. Львів: Вид-во "Магнолія 2006", 2018. 485 с.
7. Сірко А.В. Економічна теорія: політекономія: навчальний посібник рекомендовано МОН України. Київ: ЦУЛ, 2019. 448 с.
8. Солонінко К. С. Макроекономіка : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 200 с.
9. Тищенко І. Економіка для керівника. Київ, 2021. 178 с.
10. Чепінога В.Г. Економічна теорія. Підручник. Юрінком Прес. 2025. 656 с.

Допоміжна література

1. Базилевич В. Д. Економічна наука та освіта в епоху системних трансформацій: нові виклики та запити до фундаментальної теорії. *Економіка України*. 2016. № 8. С.78-90.
2. Гриценко А. А. Економіка України на шляху до інклюзивного розвитку. *Економіка і прогнозування*. 2016. № 2. С. 9-23.
3. Єщенко П. С. Украинская «великая депрессия» и как из нее выйти? Київ: ВД «Дакор», 2017. 248 с.
4. Кулішов В.В. Мікроекономіка: теорія і практикум: навч. посібник. Львів: Вид-во "Магнолія 2006", 2017. 332 с.
5. Лисенко С.М., Ляшок Я.О. Основи економічної теорії. Практикум. Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 268 с.
6. Тадья Ф., Баккаларіо П., Паравані-Меллінгофф С. Для чого нам гроші? Книжка, яка пояснює все про економіку. Київ: «Ранок». 2022. 270 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Інститут економіки і прогнозування НАН України. URL: <http://www.ief.org.ua>

2. Міжнародна Організація Праці (МОП). www.ilo.org.
3. Міжнародний центр перспективних досліджень. URL: <http://www.icps.kiev.ua>
4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
5. Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй: <http://hdr.undp.org>. 6. Офіційний портал Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Антимонопольного комітету України. URL: <http://www.amku.gov.ua>.
8. Офіційний сайт Національного Банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
9. Офіційний сайт Нобелівської премії. URL: https://www.nobelprize.org/nobel_prizes/peace/.
10. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua>.
11. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
12. Офіційний сайт Національної Комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmc.gov.ua>.
13. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
14. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org.ua>. Eurostat.
15. European statistics. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat>
16. World Development Reports. URL: <https://www.worldbank.org/en/publication>